

Mély-ég objektumok

Észlelő	Észelés	Műszer
Berente Béla (Kocsér)	2	16,0 Y
Gulyás Krisztián (Veresegyház)	2	20,0 T
Kónya Béla (Hajdúszovát)	11	15,4 T
Lőrincz Imre (Budapest)	11	25,4 T
Sármezczy Krisztián (Budapest)	2	25,4 T
Schné Attila (Nemesvámos)	2	17,2 Y, 30,0 T
Szabó Gábor (Monor)	23	25,4 T, 15,0 T
Tóth Zoltán (Fertőszentmiklós)	2	27,0 T

1998. október–november során összesen 8 megfigyelőtől 56 vizuális észlelés érkezett. Rövidítések: DF (EM)= diffúz (emissziós) köd, T= Newton-távcső, Y= Yolo-reflektor, EL= elfordított látás, KL= közvetlen látás, LM= látómező.

A két őszi hónapról csak októberi megfigyelések érkeztek, így a rovatot a megígért „fényesebb” objektumok, valamint az eléggé szétszórt megfigyelési anyag miatt csak egy, egyébként rendkívül érdekes cassiopeiabeli objektum feldolgozására korlátoztuk. Erről ugyan négy észlelés is rendelkezésre állt (korábbiak is), de a rajzok közül nem emeltünk ki egyet sem, mivel az egyébként viszonylag fényes, de nagy kiterjedésű emissziós ködöt megfigyelőink elég eltérően rajzolták le, ami szintén aláhúzza, hogy a CCD észlelések felhasználásának ideje elérkezett.

NGC 281 DF (EM) Cas

10,4 T, 26x: A köd egyértelműen látszik, fényes része egy a megvilágító csillag felé szélesedő sáv, míg a halványabb részek háromszögszerű derengést sejtetnek EL/KL határon. Az Uranometria szerinti kettőst a ködszűrő elkeni ennél a nagyításnál. (Szabó Gyula)

15,0 T, 22x: A DF (EM) mély-ég szűrő nélkül is látszik, egy fényes csillag mellett, egyben itt van a legfényesebb rész, ami ív alakban húzódik ENy felé. DK-i irányban is van egy viszonylag fényesebb rész, míg ÉK-re egy nagyobb, halványabb ködfelület látható. [Észlelőnk nem jelezte, hogy szűrővel látta-e.] (Szabó Gábor)

25,4 T, 73x + OIII szűrő: Nagy kiterjedésű, szabálytalan, elnyúlt köd, szűrővel könnyen látható, így 15' lehet, de 11,4 T-vel nagy LM-vel jóval nagyobbak tűnik, viszonylag fényes csillagok közt fekszik. (Lőrincz Imre)

30,0 T, 45x: Hatalmas objektum, kitölti a LM-t, de a perifériákat nehéz meghatározni. DNy-ra egy kampósnak tűnő nyúlvány, de rengeteg a csillag a LM-ben, ez kissé zavaró. Az objektum 20x60-as binokulárral is látszik! (Schné Attila)

A nagyméretű EM ködnél a katalógus 7^m, 9-s megvilágító csillagra utal, de nem egyértelmű, hogy ez egyetlen csillag-e. Mindenesetre észlelőink objektivitása vitathatatlan, többnyire egyetlen csillagra utalnak. A köd egészen jó égi háttér mellett kisebb távcsővel, sőt jó égnél nagyobb binokulárokkal is elérhető. A rajzok összevetése, ill. CCD felvételekkel való összehasonlítása remélhetőleg megalósítható lesz a közeljövőben.

PAPP SÁNDOR